

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrierile ne trancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
restituează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Ooppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erassébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și in-
vitat. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul scrisorilor: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 205.

Brașov, Joi 18 Septembrie (1 Octombrie).

1908.

Călătoriile d-lui de Isvolsky.

In decursul verei acesteia întâlnirile monarhilor și ale miniștrilor lor s'au ținut lanț. Dintre călătorii diplomați cel mai neobosit a fost de astădată ministrul de externe al Rusiei d-l de Isvolsky. Acesta continuă excursiunile și vizitele sale. De curând a avut o întâlnire cu secretarul de stat german de Schoen, iar acum se află în Desio (Italia) ca oaspe al ministrului de externe italian Tittoni. Se spunea că Isvolsky vrea să viziteze și pe regele Italiei la Racconigi și că va fi condus aici și prezentat regelui de d-l Tittoni.

D-l Isvolsky are, după cum se afirmă și o misiune specială, de a exprima adevărul regelui Italiei regretatele împăratului Nicolae II că până acuma acestuia n'a fost în pozițiune de a face curții italiene vizita sa, ce de mult i-o datorește, și să-i anunțe, că în primăvara viitoare Țara noastră va face o călătorie mai lungă și cu acea ocaziune va merge și la Roma. Ținta principală a întâlnirilor și convorbirilor sale diplomatice și acum a vizitei ce o face lui Tittoni au fost și rămân însă schimbările din Turcia, cari, se poate zice, pe neașteptate au cam tras o dungă peste calculele și planurile Rusiei și a celorlalte mari puteri în ce privește mersul și dezvoltarea cestiunei orientale.

In urma întâlnirii Țarului cu regele Eduard al Angliei la Reval, toate erau pregătite pentru o nouă campanie diplomatică în peninsula balcanică, când eată că deodată, tocmai în urma acelei întâlniri, junii Turci au răsturnat prin mișcarea lor puternică sistemul vechiu și șubred de guvernare turcesc și au plântat la Bosfor steagul constituțiunei. Faptul acesta, în sine așa de firesc și îndreptățit, le-a cauzat diplomaților marea bătaie de cap, care li-i indeamnă a se sfătui între ei cu atâta serioasă perseveranță.

Nu de mult d-l de Isvolsky a avut lungi conferențe cu ministrul de

externe al monarhiei noastre br. de Aehrenthal, cu care este vechiu prieten și cu care, se zice, au contribuit împreună la stabilirea faimoasei înțelegeri ruso-austriace dela 1897, care își alesese ca scop de a se susține în unire *status quo* în peninsula balcanică. Pe baza acestei înțelegeri au dus-o până acum liniștit, desfășurând cunoscuta acțiune comună de reformă în Macedonia. Constituția în Turcia însă schimbă situația și acum diplomații celor două puteri au mai mult grija Turciei, decât a Macedoniei și nu mai incetează de a se întreba ce va fi cu acea constituție și ce se facă și să întreprindă pentru cazul când junii Turci n'ar putea-o duce la un bun capăt cu acțiunea lor de reformă în întreg imperiul pe baze liberale constituțiionale?

Se crede și se susține în cercurile politice ale monarhiei noastre că br. Aehrenthal ar fi ajuns cu d-l de Isvolsky la o deplină înțelegere, că le-ar fi succedat a stabili un program comun pentru viitor și că ambii voiesc să tragă și pe Italia în cercul înțelegerii lor. Deci oficiul nostru de externe nu s'asteaptă la nici o surprisă în urma convorbirei între Isvolsky și Tittoni.

Poate fi așa. Dar nu trebuie să trecem cu vederea agitația ce o face acuma presa engleză nu numai în contra Germaniei, ci și a Austro-Ungariei pe tema că tot ce se pe-trece azi în Bulgaria, și ce a dat naștere chiar temerei unui conflict eventual bulgaro-turcesc, nu ar fi decât rezultatul intrigelor guvernului german și austro-ungar.

Punând în paralelă atitudinea foilor engleze cu aceea a foilor rusești, cari la rândul lor asemenea au în prepus pe Austria că vrea să anecheze Bosnia și că favorizează planurile de independență bulgare — putem ajunge la un rezultat, care nu prea pledează pentru deplina siguranță față de planurile ce le poartă cu sine d-l Isvolsky.

Adunare populară în Sebeșul-săsesc.
Primim spre publicare următorul convocător: Subscriși convocăm pe 4 Octombrie st. n. pe România cercului electoral Sebeșul-săsesc la o mare adunare populară în orașul Sebeșul-săsesc. Adunarea se va ținea în piața mică la oarele 1 1/2 d. a. cu următorul program: 1. Constituirea adunării. 2. Vorbiri în cauza votului universal. 3. Propuneri. 4. Conclusele adunării în această cauză. Sebeșul-săsesc, la 27 Septembrie 1908. Ioan Bojiția avocat, Dr. Nicolae Lazar avocat, Dr. Dionisie Moldovan avocat, Dr. George Macelar avocat, Dr. Nicolae Schiau avocat.

Ministrul Apponyi a avut eri la amiazi o audiență la Majestatea Sa, căruia i-a raportat asupra afacerilor resortului de culte și instrucțiune publică. Se asigură că cu aceasta ocaziune a raportat Monarhului și asupra autonomiei catolice.

Cum a ajuns la lumina zilei marea secret? Aceasta, scrie „Az Ujság“, e azi cestiunea momentului. »Noi nu părtinim păcatul și dacă s'a întâmplat o indiscrețiune culpabilă, (dându-se la lumină proiectul de reformă al lui Andrássy) să-și ia pedeapsa cel ce a comis-o. Dar totuși e straniu, că rezolvarea celei mai mari cestiuni publice naționale, despre care de mult cu adevărată iritațiune se discută în public, este în ce privește esența ei încă și în ora a douăsprezecea un așa mare secret de stat, încât nu ministrului responsabil, ci numai necunoscutului hoț de acte îi poate mulțumi țara, dacă în cele din urmă a ajuns a ști: despre ce discută în realitate.

Despre furtul actelor relative la reforma electorală se telegrafiază din Budapesta, că cercetarea polițienească a constat, că actele au fost furate probabil de un lucrător din tipografia și litografia Georg Karolyi. Directorul oficiului central statistic Iuliu de Varga a comunicat unui colaborator al ziarului »Nap« următoarele: »La ordinul ministrului de interne am compus mai multe tabele alăturate legii electorale. Una din aceste tabele — care acum e cunoscută publicului — am predat-o tipografeii Karolyi spre a o litografia în 20 de exemplare. Tabela originală fu preparată la noi cu cerneală chimică și de pe acest original s'au luat cele 20 de exemplare litografiate. Proprietarul tipografeii Karolyi a garantat, că se va păstra discrețiunea cea mai desăvârșită. A promis că va fi prezent la litografierea tabe-

lei și spuse, că lucrul acesta va face să se execute de un lucrător care nu știe ungurește. Originalul și cele 20 exemplare comandate le-am primit. Dar se vede că exemplare s'au făcut mai multe și unul din ele a ajuns în mâinile redacțiunei foaiei socialiste »Népszava«. S'a dovedit că personalul oficiului statistic nu poartă nici o vină pentru aceasta indiscrețiune.

Din Budapesta.

— 28 Sept. n. 1908.

— Majestatea Sa și drepturile poporului — Profesorul Alexie Viciu la Saluzinszky. — Intrebați mintea sănătoasă. — Tisza Pista și votul universal. — Informatorii străinătății.

— Foile-au fost adus știrea, că deputatul independist Iuliu Muzsa ar fi zis într-o convorbire ce a avut-o cu Andrássy în culoarele dietei, în cestiunea votului universal, că »socialiștii trebuie zdrobiți«. Acum vine Muzsa și desminte categoric, zicând între altele: »Asta cu atât mai puțin am putut-o zice, fiind-că sunt aderent al principiului, că dacă Regele vrea să deie drepturi poporului, atunci reprezentanții poporului numai largi pot cadrele prevăzute de Rege, nu strâmta«.

Pe semne mai are și câte-un deputat independist câte-un moment lucid, care însă îndată se 'ntuneacă prin disciplina de partid.

— Un fapt, care va trebui însemnat cu roșu în calendarul statului unitar: Duminică în 20 profesorul din Blaj Alexie Viciu (în calendar se va scrie Vics) a călătorit gratuit până la Pesta, unde a fost primit în audiență specială de Saluzinszky.

— In urma interpelației lui Vlad s'a iscat dispută între deosebitele foi asupra temei, că oare Majestatea Sa în pactul încheiat cu guvernul din coaliție a pretins ca legea despre dreptul de alegere să fie pusă pe bazele celei proiectate de Kristoffy, ori numai atâta, că numărul alegătorilor să nu fie mai mic decât l'a plănuit Kristoffy?

Ei, ce mai atâta hărțuială? Ce-a voit Majestatea Sa cu reforma electorală? A voit ca parlamentul de azi, care nu reprezintă de fapt decât o fracțiune a populațiunei, să fie înlocuit cu unul, care să reprezinte cât mai fidel voința popoarelor acestei țări.

La ideea asta ar ajunge de sigur și presa maghiară, dacă ar avea intențiuni bune și cinstite. Dacă...

— Ziarul »Az Ujsag«, care se mai zice și al lui Tisza, a scris într'un număr

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

In Cluj — la proces.

»Lungu-i drumul Clujului« — așa se graiul poporului, dar noi trebuie să schimbăm cântecul așa: »Greu li drumul Clujului!... E greu drumul și-i greu Clujul pentru ziaristica noastră »agitatorică«, cum se numesc procurorii.

E greu... pleci seara la 5 din Sibiu, la 11 ești culcat în un hotel din Cluj, a doua zi la pertractare, cu floicele de grafozitate din partea procurorului, apoi sara pleci spre casă, ducând în spate câteva uni de temniță și mergi mai sărac cu câteva suteșoare.

Săptămâna trecută am făcut acest drum. Am plecat Miercuri, ca a doua zi dimineața să facem cunoștință reciprocă, cu procurorul și să cunosc și pe domnii orași.

Joi dimineața ne prezentăm, eu și parătorul la tribunal, anunțând că sunt...

Ni-se spune, că pertractarea s'a amânat pe după prânz, având înainte de amiazi se sfârși o altă cauză de eri. Era, mi-se are un caz de omor...

Itată deci, că am la dispoziție o jumătate de zi, spre a putea vizita pe prieteni și a cutriera stradele ungurescului oraș.

Era zi de târg, pe strade lume multă, văzându-și de daraveri. Numai eu umblam fără țință hotărâtă. Afară de un prieten doi, ce să mai cercetezi în acest oraș strein?

Incepeam a mă plictisi, când pe la 10 și jumătate îmi vine în minte casa lui Iancu. In câteva minute stau în fața ei.

Casa lui Iancu? vor întreba unii. Doar casa lui Iancu e în Vidra, colo departe în creerii munților și nu în Cluj.

Așa e... dar Iancu al nostru a avut și în Cluj o casă. N'a fost, ce e drept proprietatea lui, dar și-a avut locuința în ea, cât timp și-a făcut studiile juridice în Cluj. E totuși casa lui, unde și-a petrecut o parte din anii tinereței.

In strada Turzii, azi numită strada Petőfi, la nr. 17 se află o casă veche, dar zidită solid și frumoasă, așa că nu o prea întrec casele moderne, ce se ridică alături. Pe la 1848 de sigur va fi fost una din cele mai frumoase zidiri ale Clujului. Aceasta e casa lui Iancu. E cu un cat și cu ferestrele în fața soarelui. Intrarea se face pe la mijloc pe o poartă mare, infundată

și cu boltitură. La stânga și la dreapta porții sunt de ambele laturi trei odăi, cu câte 5 ferestri. De-asupra la cat numărul ferestrelor e de 11, cu una mai mult, ca în parter, cu ferestra de-asupra porții.

Intru în curte și întreb de proprietar. O servitoare mă conduce în locuința dănsului. E numai doamna acasă. O întreb unele și altele despre casă. Îmi spune, că e casă veche, dar bună și solidă. Îmi mai spune, că pe bărbatul ei îl cheamă Erkedî Sándor. Acesta e acum proprietarul. Doamna face menagiul pentru universitari. Unii din ei țin în chirie odăile de jos.

— Și dacă e permis să întreb, îmi zice doamna Erkedî, pentru ce te interesezi de casa noastră?

— Mă interesez, fiind-că în casa aceasta a șezut odinioară Iancu, prin anii 1844—45, când era iurist în Cluj. Ședea el și cu mai mulți colegi, tot iuriști.

— Se poate, dar eu nu l'am cunoscut, îmi reflectează doamna cu naivitate, de altcum noi nu avem de mult casa, abia de vre-o doi ani. Acum asemenea locuiesc aici iuriști, noi le facem menagiul și ne merge bine...

Am terminat conversația. Ies și mai privesc din stradă vechea casă. Iancu avea închiriat întreg parterul, de ambele laturi

ale porții. In stânga dela ieșire erau odăile lui, în odăile din dreapta pusese tot parterul, mese și scaune. Făcuse un fel de internat gratuit pentru colegii săi lipsiți de mijloace. Îți duceai o saltea și un țol (plăpoma era prea mare lux pe acele timpuri) și puteai sta cu lunile în casa lui Iancu. Tatăl meu, Simeon Pop Moldovan, de la care știu toate acestea, asemenea a beneficiat de casa lui Iancu în două rânduri, în timpul când a făcut dreptul la academia din Cluj, prin anii 1844—5.

— Erau frumoase acele vremuri, îmi spunea răposatul meu tată, deși eram puțin Românii la academia din Cluj, încât ne puteai număra pe degete. Dar duceam o viață românească frumoasă și centrul acestei vieți era Iancu, la convenirile noastre în cafeneaua Tivoli, acasă la el și pretutindenea.

La praznice mari, când nu mergea acasă în munții lui, serbam zilele împreună cu el și atunci Iancu de obicei chema lăutari și-i puneau sub poarta boltită să cânte, lăsând ușile deschise.

Iancu era om așezat și de omenie și cu noi studenții de român făcea mult bine...

De aceste îmi spunea tatăl meu. Și vechea casă a fost martora la aceste scene.

Câte voturi românești avem în comitatele bănățene și ardelen.

(Fine).

In comitatul Făgărașului din 534 alegători cu 3 voturi sunt 47% Români, dintre 2382 alegători cu 2 voturi 78% Români, dintre 9302 alegători cu 1 vot 91% și din 10.597 analfabeți 94% Români. Din totalul voturilor de 16.727 Români dispun de 81%.

In comitatul Hunedoarei dintre 1842 alegători cu 3 v. sunt 31% R., dintre 6941 alegători cu 2 v. sunt 39% R., dintre 12.056 aleg. cu 1 v. sunt 67% R., dintre 57.291 analfabeți sunt 96% R. Din totalul voturilor de 37.200 Români dispun de 56%.

In comitatul Târnavei-mici dintre 670 aleg. cu 3 v. sunt 22% R., dintre 3029 aleg. cu 2 v. sunt 18% R., dintre 7141 aleg. cu 1 v. sunt 25% R. și dintre 14.695 analfabeți sunt 68% R. Din totalitatea voturilor de 16.681 Români dispun de 26%.

In comitatul Cluj din 914 aleg. cu 3 v. sunt 25% R., dintre 3316 aleg. cu 2 v. sunt 26% R., din 8943 aleg. cu 1 v. sunt 36% R., dintre 37.041 analfabeți sunt 80% R. Din totalul voturilor de 22.026 Români dispun de 39%.

In comitatul Murăș-Turda din 886 aleg. cu 3 v. sunt 16% R., dintre 4566 aleg. cu 2 v. sunt 11% R., dintre 14.642 aleg. cu 1 v. sunt 17% R. și din 22.06 analfabeți sunt 57% R. Din totalitatea voturilor de 28.635 Români dispun de 18%.

In comitatul Târnavei-mari din 1079 aleg. cu 3 v. sunt 13% R., dintre 6911 aleg. cu 2 v. sunt 12% R., din 14.771 aleg. cu 1 v. sunt 31% R. și din 12.871 analfabeți sunt 67% R. Din totalul voturilor de 33.060 Români dispun de 23%.

In comitatul Sibiuului din 1779 aleg. cu 3 v. sunt 22% R., dintre 6785 aleg. cu 2 v. sunt 32% R., dintre 15.410 aleg. cu 1 v. sunt 64% R., și dintre 13.723 analfabeți sunt 90% R. Din totalul voturilor de 35.570 Români dispun de 47%.

In comitatul Solnoc-Dobâca din 1229 aleg. cu 3 v. sunt 28% R., din 3742 aleg. cu 2 v. sunt 30% R., din 8111 aleg. cu 1 v. sunt 53% R., și din 44.522 analfabeți sunt 86% R. Din totalul voturilor de 23.742 Români dispun de 48%.

In comitatul Turda-Arieș din 837 aleg. cu 3 v. sunt 26% la sută R., din 3108 aleg. cu 2 v. sunt 33% la sută R., din 8090 aleg. cu 1 v. sunt 48% la sută R., și din 26.914 analfabeți sunt 85% la sută R. Din totalul voturilor de 19.511 Români dispun de 45% la sută.

Raportul voturilor în comitatele cu populație mai puțină românească este următorul:

In comitatul Ciuc din 22.215 voturi sunt românești 37 la sută și ungurești 95% la sută.

In orașul Cluj din 17.547 voturi sunt românești 34 la sută, germani 21, maghiari 94% la sută.

In orașul Târgu-Mureșului din 5926 voturi sunt românești 25 la sută, germane 28 la sută și maghiari 93% la sută.

In comitatul Odorheiu din 26.078 voturi, românești 11 la sută, germane 31 la sută și maghiari 95% la sută.

STIRILE ZILEI.

—17 Septembrie v.

La examenul de maturitate suptelor, ce s'a ținut Sâmbătă la gimnaziul gr. or. român din Brașov, s'au prezentat 12 candidați, dintre cari 7 corigenți din câte 1 obiect și 5, cari au avut să facă examen din toate obiectele. Rezultatul examenului e următorul: 7 candidați au fost declarați maturi și anume: George Popovici sen., Petru Pătean, Ioan Petrișor, Nicolae Lazar, Ilie Paștină și Nicolae Todor; 3 candidați au fost avizați la examen de corigență pe Decembrie a. c., iar 2 inși au fost relegați la repetiția examenului întreg peste 1 an.

Starea sănătății Regelui Carol. Din București se anunță: Continuă să circule în Capitală diferite știri alarmante asupra stărei sănătății M. Sale Regelui. Toată lumea doritoare de a vedea desmițându-se aceste zvonuri îngrijitoare, așteaptă un buletin medical oficial asupra stărei sănătății iubitelui nostru Suveran. Se afirmă că va fi chemat la Sinaia celebrul Dr. Roux, precum și o altă celebritate medicală, care a îngrijit acum un an pe M. S. Sultanul. De asemenea se asigură că zilele acestea va avea loc la Sinaia un consult medical cu medicii noștri din Capitală, d-nii D-ri Buicliu, Nanu-Muscel, Theohari

și Stoicescu. Persoanele sosite din Sinaia ne asigură că deși Suveranul simte de câteva zile dureri, Luni însă a fost mai bine.

Stagiunea Teatrului național din București se va deschide Joi 25 Septemvrie ev. cu »Ultimul Vlăstar«, dramă națională de d-l I. Pandele licențiat în litere. Rolul principal în această piesă va fi jucat de maestrul Nottara.

Despre pretinsul atentat săvârșit asupra principelui Ferdinand al României cetim în »Acțiunea Conservatoare«: Cercetând asupra celor publicate de unele ziare despre un pretins atentat de tren, îndreptat în contra A. S. R. Principelui Ferdinand, putem da următoarele detalii.

O persoană, care se afla în trenul cu care venea A. S. Regală din străinătate, acum câteva zile, ne afirmă că pe când Altea Sa era în restaurant, un necunoscut a dat cu o piatră în ultimul vagon, într'un compartiment unde se afla o damă singură, iar nu în compartimentul ocupat de Altea Sa. Impresia tuturor celor din tren e că acesta e actul unui nebun sau al unui rău făcător, și că nu s'a urmărit un atentat în contra persoanei A. S. Regale, despre a căruia prezență nici nu putea bănui acest atentator.

Suveranii Spaniei au sosit alaltăeri în München, unde au fost primiți în mod cordial și cu mare pompă de principele-regent Luitpold. La dineul ce s'a dat în onoarea oaspeților regali, sau schimbat toast amicale, în cari s'au relevat din ambele părți legăturile strânse de prietenie între cele două case domnitoare.

Camera comercială și industrială din Brașov va ține Luni în 5 Octomvrie a. c. la 3 oare p. m. în localul propriu o ședință plenară cu următoarea ordine de zi: Comunicat prezidial și raport despre afaceri. Partea a doua a proiectului de lege electorală. Opiniune asupra proiectului de lege despre repausul duminical la munca industrială. Raport și opiniune asupra ținerii de cursuri de perfecționare industrială. Opiniune asupra proiectului unui nou regulament pentru exploatarea căilor ferate. Acordarea a două stipendii industriale și unuia comercial din partea camerei de câte 600 cor. Adresa reuniunilor comerciale locale relativă la plățirea banilor pentru cazul de boală din partea caselor pentru asigurarea lucrătorilor districtuali la mâna funcționarilor comerciali. Proiectul de buget al Camerei pe 1909. Opiniune asupra cererii comunei Ticușul săsesc să i-se acorde două târguri anuale. Propunerea sosită spre sprijinire dela camera din Târgu-Mureșului în cestiunea ordonării să se socotească obligatoriu valuta de coroane. Cereri de subvențiuni. Alegerea conzilierilor industriali municipali.

Cununie. D-soara Marioara Felea și d-l Miron Popovici cand. preot ne anunță cununia lor ce se va celebra Duminică în 21 Septemvrie (4 Octomvrie) 1908 la 12 oare în biserica gr. or. din Valea-Brad.

Holera în Petersburg. În ultimele 24 oare s'au constatat 263 nouă îmbolnăviri de holeră. Decese au fost 102. Numărul total al celor bolnavi e de 1846.

O măsură bună. Cetim în »Rom. dela Pind«: Ni-se comunică din Constantinopol, că consiliul de miniștri de acolo a hotărât suprimarea examenului de admitere la universitatea turcă de acolo. Se știe, că până în prezent, pentru ca cineva să se poată înscrie la această facultate, era nevoie în primul rând să treacă un examen de admitere. Din această cauză foarte puțini din absolvenții liceelor naționalităților din Turcia puteau să pătrundă acolo. În urma nucei dispozițiuni toți absolvenții liceelor recunoscute de statul otoman, se pot înscrie deadreptul la facultate fără de nici un alt examen, decât prezentând certificatul de absolvire. Avis studenților și absolvenților noștri de liceu.

Nou avocat român. Primit spre publicare următorul avis: Am onoare a Vă aduce la cunoștință că am deschis cancelarie advocațională în Blaj (strada Tipografiei, casa Naftali) Dr. Ludovic Csalo avocat.

Noul patriarch al Sârbilor. Lucian Bogdanovici, nou alesul patriarch al Sârbilor, a sosit la Budapesta. Călătoria patriarchului stă în strânsă legătură cu intronarea lui, care a trebuit să se amâne, din cauza sosirii regelui spaniol la Budapesta. Intronarea ori instalarea patriarchului a fost fixată pe ziua de 3 Octomvrie, dar atunci este împedat comisarul regal Günther de a merge la Carloveț.

Inspecție școlară. Din Salonic se anunță, că d-l N. Bațaria, harnicul inspec-

tor al școlilor române din vilaetul Salonic și Scapia, s'a dus să inspecteze școala din Poroj și să dea Românilor instrucțiuni cu privire la alegerile electorale, cari vor începe în curând.

Apel Prutului au început să vie mari în județul Covurlui și amenință să se reverse. Prefectul județului Ilfov a trimis o circulară primarilor comunelor de pe malul Prutului să pună în vedere locuitorilor să-și adune recolta și să-și retragă vitele.

Votul universal în Egipt. Din Alexandria (Egipt) se anunță, că mai multe manifestațiuni în favoarea votului universal s'au făcut Duminică mergând spre palatul Kiedivului. Mulțimea a fost risipită de poliție.

Aviz. Din cantitatea de lemne folosite la edificarea viaductelor căii ferate locale Făgăraș-Brașov și rămase (lemn moale, scânduri și bucăți tăiate) se vinde în mic și mare. Cu vânzarea lemnului este încredințat la fața locului funcționarul aplicat pe teritoriul comunei Șinca-nouă.

Varietăți.

Femenismul a ajuns departe, atât de departe, încât un inginer din Chicago, soțul unei doctorese, a fost nevoit să îndeplinească slujba de mamă pentru un copil pe care aceasta i-l lăsa acasă în vremea multor consultații, pe cari le avea în oraș.

Silit de nevoie, dela o vreme inginerul născoci un aparat electric, care să poată pune în mișcare leagănul și în același timp făcea să cânte un fonograf cântecul de leagăn cu care copilul fusese deprins.

Dar inginerul nu a fost mulțumit. S'a gândit și la copiii, cari ar mai putea veni, și poate la înmulțirea clienților soției sale, și-a construit și un aparat electric, care face să iasă laptele dintr'un biberon, alăptând astfel copilul. Folosința acestui aparat însă de bună seamă va fi mai puțin ușoară.

Biblia e tradusă până acum în nu mai puțin de 412 limbi, afară de cele europene. Iată cartea cea mai răspândită. În 1880 ea nu era tradusă decât în 238 de limbi.

Totuși și azi mai sunt încă destule triburi și rase, cari nu au tradusă biblia în limba lor. Așa spre pildă din cele 150 de limbi, cari se vorbesc în Indii, în 92 dintre ele traducerea cârților sfinte n'a putut fi făcută. Mai sunt apoi în arhipelagul Malez 100 de limbi, cari așteaptă traducerea bibliei. Tot astfel se găsește limbi, cari încă n'au putut cuprinde adevărurile și frumusețile acestei capodopere a creștinismului în Noua Guinee, în Africa și America de sud etc.

Adese-ori traducerea bibliei prezintă greutatea de neînvin. Astfel exploratorii și misionarii din Africa sunt în neputință de a învăța limba unui trib, care are, pentru un singur cuvânt, după accentuare, până la opt înțelesuri diferite.

Mai răspândită și mai mult tradusă, însă, e biblia în America de Nord, unde nu e limbă cât de neînsemnată, în care Biblia să nu fi fost până acum tradusă.

Cu toate că trăim în Europa, ne vine totuși să credem, că guvernării noastre nu numai că n'au cetit biblia, ci fac parte dintr'un trib, a cărui mentalitate nu numai că e străină de învățăturile sfinte, ci e vecinic pornită împotriva a tot ce se ridică în numele acestor învățături.

M.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 30 Sept. Bar. Banffy a declarat unui ziarist, că se va retrage în curând de pe arena politice.

Budapesta, 30 Sept. Poliția de aici a dat de urma unui complot anarhist

Viena, 30 Sept. În cercuirea politice se svonește, că Maj. Sa Monarhul va face cu prilegiul deschiderei delegațiunilor importante declarațiuni privitoare la cestiunea balcanică.

Viena, 30 Septemvrie. »Politische Correspondenz« spune că guvernul austro-ungar a remis ambasadorilor Franței și Spaniei răspunsul său la nota franco-spaniolă în cestiunea Marocului, primind toate punctele notei, accentuând însă necesitatea, ca Europa să lucreze solidar în această cestiune.

București, 30 Sept. Manevrelor regionale ale diferitelor corpuri de armată cari trebuiau să înceapă Luni au fost suspendate până la 21 Septemvrie. Această suspendare era necesară din cauza transportării trupelor din Moldova pe marginea Prutului ca măsură de pază contra holerei, precum și din cauza epidemiilor ce bântue în mai multe județe din Muntenia.

Diverse.

Câte trenuri vin și pleacă din gările Parisului. Cunoscuta revistă franceză »L'illustration« a avut ingenioasa idee ca cu ocazia rescumpărării de cătră stat a liniilor ferate franceze care formează rețeaua de apus, să publice o interesantă statistică de toate trenurile cari vin și pleacă din diferitele gări ale Parisului într'un timp de 24 oare. Numărul lor — un număr la care nimeni nu s'a gândit, desigur — se ridică la 3946.

Iată acum cum sunt repartizate. Nordul Franței este servit de compania liniilor ferate de nord care n'are decât o gară cu 991 de trenuri. Răsăritul Franței este servit de compania liniilor ferate de est, care are două gări: gara de est cu 374 de trenuri și gara Vincennes cu 204 trenuri. Sudul Franței este servit de companiile P. L. M., care are gara Lyon cu 212 trenuri și compania Orleans care are gara Quai de Orsay cu 249 de trenuri și gara Luxemburg cu 164 de trenuri. Apusul Franței este servit de compania de Vest care are gările St. Lazare cu 1173 de trenuri, gara Montparnasse cu 269 de trenuri și gara Invalidilor cu 310 trenuri. Afară de aceasta pe linia de centură circulară zilnic alte 240 de trenuri.

Din cele două gări ale Bucureștilui, în intervalul de 24 ore, vin și pleacă 59 de trenuri. După cum se vede dar, diferența este colosală. — »V—L.«

Cărți noi.

În institutul de arte grafice »Minerva« au apărut următoarele cărți frumoase:

Titu Maiorescu, »Critice«, Volumul I, prețul 1.50 cor.

C. Sandu-Aldea, »Pescar de Islanda« prețul 1.50 cor.

Ludovic Daus, »Iluzii« roman 1.50 coroane

Ion Bărbănuș, »Dor pustiu«, C. 1-50

N. Dunăreanu, »Răsplată« (nuvele). Prețul cor. 1.50.

I. L. Caragiale, »Momente, Schițe, Amintiri«, Prețul cor. 2.—.

Adina Gr. Olănescu, »Cugetări«, Prețul cor. 1-50.

Guy de Maupassant, »O viață« (umilol adevăr) traducere de Em. Gârleanu. Prețul cor. 2.—.

Cor. Moldovan, »Cântarea cântărilor«, Prețul cor. 1.—.

Caton Theodorian, »Sângele Solovenilor«, Cor. 1-50.

C. Sandu-Aldea, »Sfaturile unui plugar luminat«, certyica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban, »Chipuri și suflete«, Cor. 150.

Maria Băulescu, »Extaz« (poezii). Prețul cor. 1.50.

M. Sadoveanu, »Dureri înșușite« ediția II. Prețul cor. 2.—.

M. Eminescu, »Poezii postume«, ediție nouă. Cor. 150.

Se pot procura și prin librăria »Gazetei Transilvaniei« în Brașov și a se adauge la fiecare porto 10 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Victor Branice

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena
Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la
facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

KALOGÉN
Franzbrantwein, Pasta de dinți
și apa de gură a lui »Brăzay«.

P. T.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public că am deschis Etablissementul meu de hăinărie fină pentru bărbați, băieți și copii în localul Parter și în etajul I

Un salon de confecțiuni pentru Dame

sub conducerea Domnului **Ludvig Fenyvesy** în
Brașov, Tîrgul Inului Nr. 26 (lângă Magazinul Schütz).

Deoarece baza unui serviciu solid o formează prețurile fixe, m'am decis a le introduce în negoțul meu și sper cu aceasta a câștiga confiența Onoratăului public.

Păziți-vă de înșelăciune!

În prăvălii unde se tocmeste se înșală fie-care. Vânzătorul știe înainte, că mușterii să tocmeste, și de aceea cere prețuri îndoite și întreite. Dacă cumpărătorul după multă tocmală, cumpără în fine marfa cu prețul jumătate, tot nu are siguranța, că a fost într'adevăr servit ieftin și solid.

În negoțul meu este eschis ori-ce șantaj.

Îmi iau voea a încunoștința On. Dame, că se află un bogat asortiment de costume gata, halaturi, mânecute și bluse.

Sper că Etablissementul meu Vă va conveni, Vă rog a mă onora cu încredere și cercetare numeroasă.

Fără tocmală.
Fără încărcare.
Pe fie-care bucată se vede prețul fix
cel mai ieftin.

Cu toată stima

I. A S C H E R.

(324,3-20)

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Septembrie n. 1908

Renta ung. de aur 4%	110 80
Renta de corone ung. 4%	92 70
Imp. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	82 40
Imp. căil. fer. ung. în argint 4%	92 80
Bonuri rurale croate-slavone	93 50
Imp. ung. cu premii	185 60
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	144 40
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 —
Renta de argint austr. 4 1/10	95 60
Renta de aur austr. 4%	115 50
Renta de corone austr. 4%	96 10
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	86 60
Losuri din 1860	151 75
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1754 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	749 50
Acții de-ale Băncii austro-ung.	644 50
Napoleoniori.	19 10
Mărci imperiale germane	117 40
London vista	239 35
Paris vista.	95 35
Note italiene.	95 35

Cursul pieței Brașov

Din 30 Septembrie n. 1908

Banconote rom. Cump. 18.94	Vënd. 19.—
Argint român	18.80
Lire turcesci	21 40
Seris. fonc. Albine 5%	100.—
Butie Rusesci	2 51
Napoleoniori.	19.—
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.—

La spălat merg ca la joc,
Și nu osteneșc de loc.
Dela **Schicht** am săpun,
Și puterea nu-mi pun.

Puterea de curățire minunată și intensivă a săpunului

Cerb a lui Schicht

vine dela modul de fabricație deosebită și alegerea cu grije a celor mai bune materii brute!

Săpunul Cerb a lui Schicht

crută mâinile și rufăria! Crută osteneala, răcoazu și sănătatea! Este economie în bani, timp și lucru. Pentru curățenie garanție de 30,000 coroane!

Fie-care posesor a unei

Trăsuri-motor a lui PUCH!

economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicla motor:

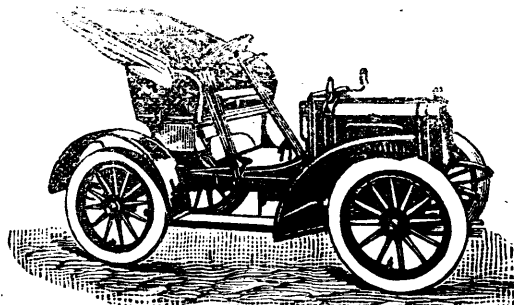
Siguranță mare:
HP. (35Kg.) 2 1/2, 2 3/4, 3 1/2, 4, 5 & 6HP.

Automobile:

construcție simplă. Execuțare solidă:
3/9, 9/10, 14/16, 20/25 HP.

Benzin. Uleiu. Părți constitutive
Pneumatice.

Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER, Brașov, Strada Porții 39.**

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. și până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-46 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ora 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-30 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la orele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3-20 m. dim.
- II. Trenul mixt la ora 12-00 m. p. m.
- III. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la orele 7-47 séra.*
(* care circulează numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8-41 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la ora 3-05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la orele 7-00 m. séra.*
(* au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Brașov la Zărnești (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 8-40 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 4-16 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 9-46 séra.

Notă. Incepând cu 1 lunie intră în circulațiune trenul direct Arad-Budapesta și trenul accelerat de dimineață Brașov-Budapesta.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la orele 4-52 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7-12 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ora 6-209 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 8-50 min. séra.

Dela București la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 7-28 min. dim. (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la ora 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt, la ora 9-18 min. séra.

Dela Bereczk-Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8-16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda)
- II. Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la ora 6-33 m. séra.*
- IV. Tren mixt, la orele 10-08 m. séra. (* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zărnești la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 7-12 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-39 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7-07 séra.

Sănătatea

este cea mai scumpă binefacere pentru Dame, se poate conserva și cultiva folosind

Corset

Gradefront

care este comod și modern.

se capătă după măsură sau gata numai în

MAGAZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,

Confecționare de corsete specialitate
BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21.

(296,12-12.)

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon.

»Romana« dans de colónă în 5 figuri. Descrișă și explicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăul unei cole de note (musica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

»Romana« se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

A N U N C I U R I

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei administrațiuni. În cazul publicării unui anunțiu mai mult se odăță se face soadēmēt, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. »Gazetei Transilvaniei«